

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 13 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Pozamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 235.

V Ljubljani, v petek 13. oktobra 1899.

Letnik XXVII

„Svobodna šola“.

»Narod« se že več dni v posebnih člankih ogreva za svobodno šolo. Mej drugim pravi: »Delujmo na to, da se naboženstvo povrne tja, kjer mu je mesto; v šoli pa naj vlada veda! Naj nastane boj, slovensko svobodno miselstvo ne bo zabilo učiteljstva, temveč z vso energijo stalo ž njim proti črni armadi klerikalnih fanatikov«. — Mi smo za te vrstice »Narodu« zelo hvaležni. »Narod« namreč hoče naboženstvo omejiti na cerkev ter je popolno izključiti iz šole, kjer naj vlada le — veda! Kolikor nam znano, sedanji šolski zakon zahteva nраво-versko vzgojo mladine. Iz tega sledi, da »Narodu« in učiteljem, ki stoje za njim, niti sedanji zakon ne zadostuje, oni hočejo, da se naboženstvo popolno izključi iz šole, da otrok v šoli ne čuje ničesar veri, marveč da se z — abecednikom v roci peča samo z vedo!

Te besede v »Narodu« enkrat za vselej pribijemo, zato da je vsakemu jasno, za kaj se gre in za kaj se bo bojevalo in odločevalo v prihodnjem boju, katerega svobodni misleci slovenski napovedujejo »črni armadi klerikalnih fanatikov«. Mi opozarjamo na te »Narodove« nazore vzlasti slovenske učitelje in mej temi posebno one, ki žive v tej misli, da se »Narod« bori samo proti premoči cerkve v šoli, samo proti temu, da bi učitelj hlapčeval duhovnu, da pa je za to, da se mladina v naših šolah krščanski vzgojuje. Iz teh besed »Narodovih« je jasno, da »Narod« sploh noče ničesar vedeti o krščanstvu, o naboženstvu v šoli. To treba, da dobro pomni tudi narod, ki

toliko žrtvuje za šolske namene in sicer rad zato, ker želi imeti dobro poučeno in vzgojeno mladino.

Čuj, narod slovenski, čujte vzlasti vi davkoplačevalci: slovenski liberalci zahtevajo naravnost brezbožno, brezversko šolo. Taka predrzna zahteva, katera, ako se izpolni, izda našo mladino najhujši npravni propalosti, je tako predrzna in nesramna ter s tako elementarno silo pobija načela versko-nravne vzgoje, da se mora proti temu dvigniti vsak, ki nosi vero v svojem srcu in pa prepričanje, da se človek brez versko-nravne vzgoje poživini. Proti tej brezobrazni zahtevi slovenskih liberalcev dvigniti se mora ves narod, vse učiteljstvo, ki ima le še iskro verskega prepričanja v sebi in ki je uverjeno, da bi bila taka šola grob za naš narod! Proti takim, vse dobro razdirajočim brezverskim naklepom treba najodločnejšega vsestranskega odpora in po našem mnenju je pošteno, krščansko učiteljstvo naše poklicano v prvi vrsti, izjaviti se, da ne soglaša s temi brezbožnimi nazori, ter v svojem krogu delovati na to, da se že v kalu zatre vpliv takih usodnih nazorov na šolstvo.

Na delo tedaj, učitelji slovenski, ki se zavdate svojega vestnega poklica, ki kot kristijani veste, da ste dolžni Bogu odgovor za to, kako da vršite svoje dolžnosti v šoli, ki ste prepričani, da je nemogoča vsaka vzgoja v šoli, iz katere naj bi bilo, kakor »Narod« hoče, naboženstvo izključeno.

Toda »Narodu« ni dovolj, da hoče naboženstvo izključiti iz šole ter je omejiti na cerkev, on gre v istem članku še dalje. »Narod« govori o svobodni šoli, o svobodnih učiteljih in kako

to umeva, on sam pove: »Svobodna šola, kje si? Svobodni učitelj, kje si? In na misel so mi prišle eksercicije, h katerim je vabil ljubljanski vladika, in oni zaslepljeni mej učiteljstvom, ki so šli v ljubljansko semenišče«.

Te besede pričajo o grozni nedoslednosti »Narodovi« in o skrajni brezmiselnosti. »Narod« pravi, naj se vrne naboženstvo tja, kjer mu je mesto, to je v cerkev.

Duhovne vaje so, to nam bo menda »Narod« vendarle priznal, popolno cerkvena zadeva, ki ni v nobenem stiku s šolo, priznal nam bo tudi, da pri nas škof zastopa cerkev, da je torej on bil v svojem pravu in strogo v mejah svoje cerkvene službe, ko je naročil duhovne vaje po župnijah, duhovne vaje za duhovnike in za učitelje. — Toda kako se je »Narod« surovo vedel proti škofu, kako nečuvno je napadal škofa, vršečega strogo svoj cerkveni poklic!

To nam pojasnjuje, da »Narod« ni odkrit, ako piše, da naj se naboženstvo povrne tja, kjer mu je mesto, to je v cerkev, ker on tudi tja meče svoja grčava polena, on neče, kolikor je na njem, da bi sploh živela cerkev. — Dalje bi povdarili, kako je »Narod«, ki tukaj govori o svobodi, z najsurovejšo silo planil po učiteljih, ki so se odzvali povabilu svojega višjega duhovnega pastirja; naši besednjaki mu niso zadostovali, sproti je koval psovke, s katerimi je blatil te mučenike svojega vestnega prepričanja.

Svoboda vesti, to je vendar jedna najbolj bleščečih glasilk liberalnih, a slovenski liberalci niti te ne spoštujejo pri slovenskih učiteljih in potem pa govore ter pišejo o svobodi, seveda o svobodi, kakor si jo mislijo sami! Svobodo

LISTEK.

Vstop v življenje.

Spisal Jaroslav Dem.

Umrla ji je mati.

Z žalostjo in obupom se je spominjala Amalija njenih zadnjih trenutkov, ko je ležala pred njo mati, željna počitka in vsa onemogla od skrbi in napora. Edino njo je ljubila, nanjo se je oslanjala, a sedaj je izgubila ž njo vse.

Najdete li kje na svetu bitje, ki bi bilo ne-sebičnejše, požrtvovalnejše od matere? Edino ona zna ljubiti s pravo, čisto ljubeznijo.

In zato je plakala Amalija po pravici ob naterini smrtni postelji.

Onih besed ne more pozabiti, ki jih je tedaj govorila mati:

»Amalija, vidiš, ne zapustim ti ničesar; s težavo sem te izredila, a pošteno. To je tvoj edini zaklad, katerega podeduješ po meni; ohrani si poštenje, nedolžnost!«

Te besede ji ne gredo iz spomina; še vedno gleda v duhu svojo mater, staro, oslabeledo, a z izrazom največje ljubezni na upalem obrazu.

Mesec dni je že pretoklo od materine smrti, a Amalija se še vedno ne more utolažiti. Sama

sedi v svoji sobici. Mnogokrat, ko je bila mati še zdrava, ji je bila ta izbica preozka. Poželela si je tedaj velikih soban z visokimi okni, kjer bi dala lahko duška mladostni svoji razposajenosti, a sedaj ji je še ta sobica preobširna. Postelja, na kateri je ležala umrla mati, je prazna, in sedaj počiva mamica tam zunaj mesta v ozkem grobu, a ona je tako zapuščenca, nikdo se ne briga zanjo, edino spomini preteklih dni jo spremljajo verno.

»Ohrani si poštenje, ostani nedolžna!« ji je rekla mati.

»To hodi tvoja dedščina po meni.« Velik zaklad in težko ga je obvarovati pred tatovi!

Ni še pozabila onega časa, ko se je bila nekoč na izprehodu seznanila z mladim, elegantnim gospodičem. Mati je bila takrat že bolna, zato je odšla sama iz zaduhle sobice ven v drevored in odtod po zlozni, s peskom posuti stezi v mestni gozd. In tam se ji je pridružil oni drzki gospodič; na vsiljiv način se ji je približal in predstavljal kot tvorničarjev sin. Celo pot se je poigral z lesketajočo se zlato verižico, ki mu je visela iz žepa, in obračal prste, na katerih so se svetili trije dragoceni prstani. Laskal se ji je in govoril o njeni lepoti in še o mnogih drugih stvareh, da ji je rudečica planila v obraz, ter se je tresla po celem životu. In ko sta dospela pod široki, ogromni kostanj, se je nagnil k njej, ji govoril priliznjeno

nekaj na uho, česar pa vsega ni razumela, si snel prstan in ga ji hotel potisniti v roko.

»Ne, gospod, jaz nisem na prodaj!« Tako mu je odgovorila tedaj ponosno in samozavestno ter odšla od sleparja.

Povedala je to doma materi, ki je jokala ž njo vred, in potem ste molili dolgo k Materi Božji, naj bi bila ona njena zaščitnica v napastih življenja.

Da, a to je bilo tedaj, ko je bila še mati živa. Sedaj pa nima nikogar na celem svetu, pri katerem bi poiskala pomoči, tolažbe in moralne opore.

Umrla je mati, ki je doslej skrbela zanjo in jo živila z ono pičlo pokojnino, katero je dobivala po pokojnem možu, njenem očetu. A sama doslej še ni zaslužila ničesar, in premoženja ji mati tudi ni zapustila.

Svršila je že lani na pripravnici skušnjo za učiteljico, a vsled materine bolezni ni prosila takoj za službo, ker ni mogla misliti na to, da bi pustila bolnico samo. A sedaj je ostala sama in od dala je že prošnjo, da bi ji podelili službo v bližnjem trgu L. In sedaj čaka že mesec dni na rešitev.

Če dobi to mesto, potem je preskrbljena; ne bilo bi ji treba več skrbeti za vsakdanji kruh, bila bi popolnoma samostojna. Ako pa ne dob

sh 36

imajo na jeziku, a niti zraka ne privoščijo onemu, ki se ne vda brezpogojno njih brezstidnemu nasilstvu.

Ti dve izjavi v »Narodu« sta značilni ter nam kažeta, s kakim nasprotnikom imamo posla. Mi živimo v tej veri, da ima slovenski narod v sebi še toliko zdravega jedra, da se uspešno ustavi temu svojemu najbolj nevarnemu domačemu sovražniku, ki hoče naboženstvo, najdražje in najpotrebnjše, kar človeštvo ima, izključiti iz šole. — Proti takemu sovražniku v neizprosni boj!

Alkoholizem pa socialno vprašanje.

(Na II. zborovanju krščansko mislečega dijaštva predaval med. Ant. Brecej.)

(Dalje.)

Kakor druge organe izpreminja alkohol približno tudi živčevje. Najprej se pojavi nekako trajno vnetje, živčna tvarina gine in se nadomešča z navadnim vezivom.

Pivec trpi silno. Zdaj ga muči glavobol, zdaj prevelika občutljivost, zdaj noči brez spanja, navadno pa utrujenost in pa tresenje udov in telesa kot znak splošne telesne slabosti in onemoglosti. Alkoholika nadlegujejo tudi grozne vnetne bolezni živcev in pa božjast, ki se neredko loti odraslih pincev.

Vsled trajnega draženja možganov z alkoholom se tudi čutenje bolešno izpremeni. Pivci imajo pogosto iluzije in halucinacije, čutne vtiske napačno zaznavajo ali pa lastne predstave zaznavajo kot resnične občutke. Dozdeva se jim najrajši, da jih nadlegujejo male živali, kakor podgane, miši, krastače, dasi ni o njih sledu v bližini. Da je to stanje zelo mučno, ume se samo ob sebi.

Na ti podlagi se kaj lahko razvijejo blazne predstave, največkrat so ti nesrečneži prepričani, brez zadostnih razlogov, da jih kdo preganja, da jih ves svet napačno sodi in krivično z njimi postopa. Za alkoholike prav značilna je tudi ljubosumnost, časih mučijo sebe in svoje žene brez najmanjšega povoda o njih zvestobi, navadno radi tega, ker sami večkrat greše v tem oziru in menijo, da tudi žene ne ravnaajo boljše od njih.

Vrhunec trajnega otrovanja možganov z alkoholom pa je pijanska besnost (delirium tremens) in pa blaznost (paranoia).

Še bolj žalostno je razdejanje, ki ga povzroča alkohol v nravnem pogledu!

S pretresujočo resničnostjo nam je predložil veliki Leonardo da Vinci v svoji najslavnejši sliki »Zadnje večerje« vpliv alkoholov v nravnem pogledu. Dolgo se je trudil večji mojster, da najde pripraven model za svojega Kristusa, da najde mladeniča, čegar obraz bi vsaj nekoliko izražal ono nebeško milino in neskončno ljubezen, ki je odsevala z Zveličarjevega obličja, ko je samega sebe zapuščal bednemu človeštvu. In posrečilo se je Leonardu dobiti tak model v osebi cerkvenega

službe in se ji zopet približa oni izkušnjavec... Ni mogla misliti več naprej, zaihtela je in pokleknila pred kip Marijin.

Molila je udano in zaupljivo k Devici prečisti, kraljici angeljev.

* * *

»Le malo cvetja mi je trosilo življenje na stezo mladosti, toliko več pa trnja, ki je zadušilo v kali vsako radost. Sedaj so pa izginile vse skrbi, minilo je trpljenje in pred menoj se razteza svetla bodočnost. Lep in jasen je svet, ki me obkroža, in zdi se mi, kot bi bila vse to moja last, kar vidim okoli sebe: Zeleno drevje in pisani travniki, žareče solnce in srehrne reke.

V glavi se mi porajajo divne osnove, kako bom delovala v svojem bodočem stanu; podučevati in vzgajati, o! to je velika in nebeško-lepa naloga.

Včeraj sem bila na materinem grobu, ki je sedaj ves v cvetju. Bele lilije so se uprav razcvetele, in zdelo se mi je, kot bi mi mati govorila iz groba:

»Kakor lilija je lepa nedolžnost!«

»Ne boj se mati, ta spomin nate hočem ohraniti neoskrunjen.«

To je napisala Amalija teden dni pozneje v svoj dnevnik, ko je dobila dekret, v katerem je bila imenovana za učiteljico v bližnjem trgu L.

pevca Petra Bandinellija, model, s katerim je bil izbirčni mojster povsem zadovoljen. Polagoma so vstajale tudi druge podobe apostolov na sliki. Ko je bilo treba Iskarijota naslikati, prišel je mojster spet v nemalo zadrego, zakaj ni mogel dobiti z lepa za model človeka, ki bi se mu že na obrazu brala peklenska zavrženost in brezmejna sebičnost, kakršno je imel izdajalec svojega Boga. Leonardo je taval po mestu, iskal po vseh kotih, dokler ni staknil v neki beznici povšečen model v osebi nekega pijanca, ki se je kaj rad ponudil mojstru, da ga kot Judeža ovekoveči. Ko ga je mojster portretiral, zdele so se mu pijančeve poteze čedalje bolj znane. Vprašan, kdaj in kje sta se že videla, je odgovoril pijanec, da je sedel že pred leti Leonardu kot model za Kristusa. »Nesrečnež!« zgrozil se je Leonardo. »Kako si mogel iz Kristusa nastati Iskarijot?« »Ne težko, zakaj piti je lahko!« mu je odvrnil cinično Pietro Bandinelli.

Ker alkohol zamori vsa neprijetna čustva, skrbi, bolečine, zato je sila zapeljiv, da se mu človek privadi. Razven alkohola ni tudi nobeno materialno sredstvo tako pripravno, da zamori mučno čustvo dolgočasnosti, ki človeka naganja na resno delo, zakaj alkoholiziran človek se čuti v prijetnem stanju, ker so mu neprijetna čustva omamljena. Pivec ne čuti pri čaši dolgočasnosti, če je sam, udaja se praznemu sanjarenju, če je v družbi, pustemu besedičenju.

Človek pa tem rajši vnovič seže po alkoholu, ker se mu zdi potrebno, da si z alkoholom omamljeno živčevje poživši zopet z alkoholom. Tako postaja vživanje alkohola strast, t. j. človek teži čedalje z večjo, nevzdržnejšo silo po vžitku, ki mu ga daje alkohol.

Zato je alkoholiku neprijetno vse, kar ga kakorkoli moti v vživanju alkohola, kar ga moti v neskrbnem stanju pijanosti. Glas vesti se da z novim alkoholom vdušiti, a ne tako z lahka glasne in neme opomine, ki jih mora alkoholik prestajati od bližnjikov radi zanemarjenih dolžnosti. Zato se vzbuja v njem srd zoper vse, kar mu očita njegovo življenje. Najboljši ljudje posurove vsled alkohola in postajajo ciniki, brutalni egoisti in nestrpni čemerneži. Ne gane jih več z lepa ne opomin, ne prošnja, ne lastna, ne svojecev zanemarjenost in čedalje bolj rastoča beda. Morda jih še kaka posebno zla izkušnja vzdrami, morda se še vest kdaj tako močno oglasi, da prično delati dobre sklepe, a kaj vse to pomaga, ko se je vsled narasle strasti prostost volje tako omejila, da se pijanec le tedaj trajno spreobrne, kadar se v jamo zvrne.

Ta strast zavaja človeka že po svoji naravi v lenobo, ki pa je izvor raznolikih drugih nečednosti. Morda se še kdaj loti alkoholik stanovskega z vso vnemo, a brž ga mine veselje do dela, ko vidi, da mu duševne moči pešajo, da ga telesna spretnost in okretnost mineva, da le z največjim naporom opravlja to, kar je poprej igranje delal. Loti se ga žalost, pobitost, obupnost, ki ga zopet tira alkoholu v naročje.

Vznemirjenje, omamljenje in oslavljenje clega človeka, telesa in duše, označujejo vpliv alkohola na posameznika. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. oktobra.

Volitve v delegacijo in obstrukcija.

Kakor se splošno zatrjuje, želi sedanja vlada, da pridejo volitve v delegacijo na dnevni red takoj druge seje, ker je nujno potrebno, da je ta zadeva čim preje rešena. V tem so jedine tudi vse parlamentarne stranke in celo zmerni levičarji ne bodo povzročali v tem oziru vladi nikakih ovir. Ne tako pa zagrizeni nemški radikali, podivjani sodrugi Wolfa in Schönererja. Ti ljudje, kateri pa morejo k večjemu računati na podporo socialnih demokratov, so si vtepli v glavo, da se volitve ne smejo izvršiti, dokler se ne izpolnijo vse njih »opravičene« zahteve. Nekaj teh zahtev omenili smo že v zadnji številki, in to je brezobziren boj zasilnemu paragrafu. To pa Wolfo še ne zadostuje. Posegel je toraj še enkrat nazaj in zahteva sedaj, da se dajo v prestolnem govoru »zatiranemu« nemštvu nastopne garancije: Nagodba z Ogersko se sklene le parlamentarnim putem; paragraf 14 se sme vporabljaliti le v slučajih, kadar treba dovoliti državne podpore vsled

uim prizadetim krajem, vlada predloži jezikovni zakon, v katerem se proglašča nemščina za državni jezik in v katerem se poskrbi, da se v bodoče nemštvu ob jezikovnih mejah ne zgodi nikaka krivica. Vse to je sedaj pri Wolfovcih conditio sine qua non, in s tem krošnjarijo sedaj po vseh selih in vaseh, kjer kaj nemškega leze in gre. Kolikor je do sedaj znano, se je vsedel na te Wolfove limanice že opavski občinski zastop, ki je soglasno odobril naslednjo izjavo: Občinski zastop je prepričan, da se bodo nemški poslanci še le tedaj udeleževali parlamentarnega dela, ako se izpolnijo sledeči pogoji: Razveljavljanje jezikovnih naredb za Češko, Moravsko in Šlezijo in vseh ministerijalnih odlokov, ki so v tem oziru došli šleškimi oblastvom; razveljavljanje naredbe, s katero se je dovolila pravica javnosti češki gimnaziji v Opavi; zagotovilo, da se jezikovno vprašanje ne bo nikdar več reševalo naredbenim putem; zagotovilo, da se uredi jezikovno vprašanje v smislu nemških postulatov. — To so zahteve, preko katerih vlada ne sme iti na dnevni red, ako hoče, da se izvrše volitve v delegacijo. — Po vsem tem toraj soditi, se volitve ne izvrše povsem mirno, izvzemši slučaj, da se grof Clary res usmili teh nemških »zatirancev« v polni meri, česar pa vsaj sedaj še nihče ne veruje.

Jezikovni zakon posl. Bilinskega. Tekom zadnjih dni se je mnogo govorilo o načrtu jezikovnega zakona in so merodajni krogi tudi dospeli do prepričanja, da vlada še nima izgotovljenega nikakega načrta. Sedaj pa objavlja praška »Politik« sledeče zanimivo poročilo: Mi smo že večkrat naglašali, da je jedino desnica pozvana rešiti jezikovno vprašanje in po odpravi jezikovnih naredb predložiti tozadevni načrt. Kakor sedaj čujemo, je poslanec Bilinski v poletnih mesecih že izdelal načrt jezikovnega zakona, čegar določbe naj bi bile veljavne za vse avstrijske dežele. Opraviti imamo toraj tu z državnim jezikovnim zakonom. Avtor Bilinski je razodel svoj načrt že poslancema Povšetu in dr. Ferjančiču, nadalje članu češkega konservativnega veleposestva princu Schwarzenbergu in baronu Dipauliju. Včeraj se je Bilinski o tem načrtu razgovarjal tudi s poslancem Pacakom. Samo po sebi je umevno, da se je Bilinski, predno je pokazal svoj načrt omenjenim desničkim zastopnikom, posvetoval s svojim poljskim klubom in da je ta odobril njegov načrt. Pri sestavi načrta sta sodelovala tudi posl. Dzieduszycki in Kozłowski. — Kakor čujemo, je načrt vsem desničarskim zastopnikom načelno ugajal in je upanje, da se ideja splošnega državnega jezikovnega zakona konečno vendarle uresniči. Začetek je toraj storjen in na desnici je, da ga čim preje izvede ter s tem stori konec nesrečnemu narodnostnemu prepiru.

Strankarski shod nemške socialne demokracije se te dni peča samo z znano Bernsteinovo zadevo. Glavni govornik v tej razpravi, ki bo trajala najmanj tri dni, je glavni vodja nemških socialnih demokratov, poslanec Bebel, ki postaja z vsakim dnem bolj divji in po cele ure dokazuje, kako bedaste so trditve sodruga Bernsteina. Razprava o tem predmetu se je pričela 10. t. m. Iz dosedanjega teka je razvidno, da bo sicer Bebel bržkone izšel kot zmagaec iz te vroče bitke, toda utajiti se ne da, da je lepo število sodrugov na strani »odpadnika« Bernsteina. Kakih mislij so njegovi privrženci, je razvidno iz besedij poslanca Davida iz Mongunca, ki je mej drugim izjavil, da ima vkljub vsem Beblovim izjavam še toliko poguma, da se javno proglasi za Bernsteinovega somišljenika. Ta mož nikjer ne zametuje glavnega socialistiškega načela, po katerem naj se preosnuje zasebno-kapitalistični način proizvodnje v socialističnega, vsled tega se ne more o njem trditi, da ni prepričan socialni demokrat. Razlastitev se pa ne sme izvesti potem navadnega ropa, marveč le s tem, da se omeje pravice lastnikov na proizvodna sredstva. Z vsakim skrajšanjem delavnega časa izgubi kapitalist na lastnini svojih proizvodnih sredstev. Bernsteinova taktika pospešuje dosego tega cilja. — Oglašanih je v tej debati še 34 govornikov. Danes ali jutri je pričakovati konečnega vspeha, ki bo kolikor toliko usoden za nemško-socialistično organizacijo.

Rusija in Transvalot. Pred nekaj dnevi smo omenili, kako skoro vsi ruski listi simpati-

zujejo s Transvalci, ki se bodo morali v malo dneh resno sprijeti s kramarskimi Angleži, in kako dokazujejo, da je postopanje Anglije izzivalno in krivično. Sedaj pa zahtevajo ti listi, naj Rusija tudi aktivno poseže v angleško transvalsko preporno zadevo in naj prepreči vsako nasilstvo od strani Anglije. Tako piše mej drugimi listi »Moskowskija Wjedomosti«: Anglija, najbolj zagrizena sovražnica Rusije na svetovnem odru, skuša na vsak način z nasilstvom ugonobiti mali Transval, ki pogumno brani svoje pravice. V tem boju se Rusija ne sme zadovoljiti samo s platonskim stališčem za Bure, marveč storiti mora resne korake, da se rani Anglija. Na daljnem vzhodu, kakor tudi v srednji Aziji in Perziji je Anglija zelo občutljiva proti vsakemu pritisku; tega naj ruski krogi v tem trenutku ne pozabijo.

Angleško-transvalska vojska se je pričela, Buri so prekoračili natalsko mejo pri Charlestownu, tako poroča brzojav 11. t. m. londonski »Daily Telegraph« iz Ladysmitha, kjer je glavni štab angleške armade in kjer so zbrani štirje večji oddelki. S temi besedami je naznanjen pričetek vojske na južno-afriških tleh. Oficijelno se ta vest še ne potrjuje, vendar je pa prav verjetno, da so storili Buri ta ofenzivni korak, s katerim hočejo prisiliti Angleže, da prično boj. Vsako nadaljno odlašanje bi namreč Burom več škodilo nego koristilo. Buri so v zadnjih dneh dobro zastavili vse prehode ob transvalski meji. Najbolj so poskrbeli za to, da zapro vse železniške prehode. Posebno pozornost obračajo na sledeče točke: Charlestown, Johannesburg, Christiania, Mafeking in Kamati Poort ob transvalski, in na Harrismith, Philippolis in Kimberley ob meji Oranje države. Vse te točke so Buri zasedli, najbolj močno pa okolico Volksrust-Wackerstroom. Tudi Angleži imajo v vseh teh krajih nekaj vojnih oddelkov, največ pa ob železnični progi D'Urban-Newcastle v Natalu. Novih močij bodo dobivali Angleži iz Kapstadta, D'Urbana ali Port Natala in iz Lorenzo-Marquesa v delagoaškem zalivu, kateri so si najeli od Portugalcev za vojne potrebe. V ta imenovana pristanišča bodo dovažali Angleži vojake in vojne potrebščine. Posebna ugodnost za Bure je okolnost, da Angleži ne morejo operirati z mornarico.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. oktobra.

(Ministerstvo Clary je v veliki nevarnosti), kajti napovedal mu je boj na celi črti — »Slov. Naroda«! Posledice te vojne za prehodno Claryjevo ministerstvo morajo biti grozne — kajti »Narodova« stranka razpolaga v državnem zboru z 2, reci: dvema celima glasoma. To mora vsakomu imponirati! »Narod« preobrača najsmehneje kozolce iz same jeze, ker grof Clary ni povabil Malovrha, Tavčarja, Prosenca, dr. Bleiweisa ali vsaj Bolčevega Pepeta na posvet o položaju. In prav ima, da se jezi — grof Clary pa nima prav. Mi bi mu svetovali, da naj — če ima čas za to — vse navedene »Narodove« državnike povabi k sebi in uganja z njimi najvišjo politiko; zabaval se bode izvrstno. In zabave je pri svojem težavnem poslu potreben. Potem se pa tudi izogne nevarnosti, da gospoda Ferjandič in Kušar delata obstrukcijo in da »narodna« stranka »prične« v celi Kranjski deželi hudo in brezozirno agitacijo. Prvo je že samo po sebi grozno nevarno, zlasti za Ferjandičev advancement — drugo pa še bolj, če se pomisli, da na Kranjskem na vsacih 50 prebivalcev pride jeden »Narodovec« in da so naši »Narodovci« neomejeni gospodarji v deželi seveda le v svojih očeh. Konečno v še večjo zabavo naših čitateljev še to, da je »Narod« čez noč naši deželi podaril novega jako upljivnega »klerikalca« — v osebi gospoda deželnega predsednika barona Heina. Ta bode lepo gledal, ko izve o svojem pravem političnem prepričanju — še bolj pa slovenski svet. Jasno je, da so se »Narodovcem« v zadnjem času jeli mesti možgani.

(Osebnosti.) Deželnega sodišča svetnik v Mariboru, dr. Maks Bouvier, pride kot državni pravdnik v Celovec. — V vojno šolo na Dunaji je sprejet štajerski rojak, nadporočnik Martin Majcen. — Gospica Zofija Grum je imenovana za voditeljico prvega mestnega otroškega vrtca v Ljubljani.

(Za vinogradnike.) V skladu z navedbo dež. vlade kranjske se naznanja vinogradnikom, da morajo najpozneje do 10. novembra t. l. naznaniti županstvu, koliko žele ameriških podlag iz državnih trtnic. Trte pa se bodo brezplačno delile le posebno revnim vinogradnikom, sicer pa se bodo Riparia Portalis, Solonis in Rupestris M. prodajale po 3 gld. 1000, vkoreninjene pa po 7 gld. 1000 komadov. Voznino plača naročnik.

(Bohinjska železnica.) Na Bled sta prišla profesor Koch in inženier Gardner z Dunaja, da preiščeta bohinjsko progo v zemljepisnem oziru.

(Duhovniške spremembe v mariborski škofiji.) Odpust je dobil č. g. Jos. Kržišnik, kapelan v Teharjih, da dovrši modroslovne nauke na Dunaju. Kapelan v Sevnici, č. g. A. Stegenšek, pojde v Rim. Premeščeni so č. gg.: I. Jurko iz Slivnice na Sladko goro, A. Miklič iz Št. Vida v Makole, I. Palir od Sv. Eme v Sevnico nad Mariborom, M. Volčič s Sladke gore v Teharje. V začasni pokoj gre č. g. I. Šanda, kapelan v Makolah.

(Celjska nemška korajža pred sodiščem.) Iz Celja se nam piše: Pri zadnjih celjskih izgrediv se je s svojim ponočnim junaštvom posebno odlikoval krtačar Hans Sager (Žagar). Napadel je med drugimi tudi preiskovalnega sodnika dr. Fr. Krajnciča ter mu zabranil daljno pot, ko je šel po rotoškem trgu, s pretenjem svojih krtačarskih rok. Državno pravdnštvo in nepristranska preiskava sta dognala, da ni to dejanje javna sila in nevarno pretenje, torej ne hudodelstvo, nego le »pregrešek«. Zaradi pregreška poskusa lahke telesne poškodbe je torej stal včeraj Hans Sager pred okrajnim sodnikom, kjer je svoj junaški čin kljub izpovedbi treh prič trdovratno tajil. Sodnik je seveda verjel več izpovedbi treh prič, kakor Sagerju, ter je obsodil le tega na osem dni strogega zapora. Pripomniti je treba, da je sedel ta Sager svoj čas s slavnim Oechsom na zatožni klopi zaradi lanskih napadov, da je bil takrat dr. Krajncič njegov sodnik. Zato se je hotel najbrže Sager maščevati, kljub temu pa je ta slavni možič v preiskavi tajil, da dr. Krajnciča ne pozna. Hans Sager zavzema neko odlično mesto pri celjski protestantovski občini.

(Nova šola na Viču) bo slovesno blagoslovljena prihodnjo nedeljo. Ob 9. uri bo slovesna sv. maša v viški podružnici in govor, nato blagoslov šole ob navzočnosti dostojanstvenikov in šolske mladine. Ob 2. uri popoldne blagoslov Lurške Matere božje v cerkvi, nato obhod z blagoslovljeno podobo do kapelice na razpotju glavne in Dobrovske ceste. K sklepu pogoščenje šolske mladine. Nova šola je krasno poslopje, izvrstno vrejeno; ima širi sobane za šolo in stanovanje za nadučitelja. Zidal jo je zidarski mojster Valentin Acetto po načrtu vladnega inženjerja Pelca.

(Tržaški mestni svet) je imel v sredo zvečer sejo, v kateri se je vršila volitev obeh podpredsednikov; navzočih je bilo samo 38 svetnikov. Volitev se je izvršila v smislu župana dr. Domperija.

(Iz Šturij.) Glede vrstic bratov Zupan, stavbinskih mojstrov orgelj, v 232. številki »Slovenca« Vama to-le odgovorim: Ko bi Vidva rekla: »Nove orglje po dispoziciji s 13 registri, z dvema manualoma podpisana rada narediva za ceno 2400 gld.«, bi jaz molčal, ker vem, da sta jih naredila celo z več spremeni veliko ceneje. Pri tako delikatni stvari, kakor so ravno orglje, ni gledati na 200 gld. ceneje ali dražje, ker vemo, da »glihanje« v tem oziru delu le škoduje. Ker pa pravita: »Nove orglje, kakoršne so opisane v »Slovenca« št. 227 v Šturijah«, tedaj moram temu odločno ugovarjati, da se ne bode mislilo, da denar po nepotrebnem razsipljem. To Vajino trditev Vama naravnost zanikam. Tega Vidva ne moreta in ne smeta trditi, ker naših orgelj niti videla, niti poskusila nista. Jaz pustim pri miru Vajino delovanje, Vama želim vspeha in napredka, a isto smem zahtevati od Vaju glede naših orgelj, in sicer toliko časa, dokler orgelj ne preskusita.

Ivan Kromar, župnik.

(Gostilničar Ravniki morilec?) Poroča se nam, da so pri Ravniku dobili sliko Boštjana Žvana in da se na neki Ravnikovi obleki poznajo znamenja krvi. O vzroku groznega dejanja se čuje tole: Ravniki je pri gospodu Zormanu kupoval vino za gostilničarko gospo Borštnikovo. Gospod Zorman je od Ravnika zahteval denar. Ravniki je

vedel, da ima Žvan pri sebi mnogo denarja, ter se je denarja polakomnil. Do 1. t. m. je imel v najemu Žvan gostilno »pri Bobenčku« na Glincah. Usodnega dne se je Ravniki peljal na Gorenjsko popoldne in se vrnil že zvečer. Da so Ravnika tako hitro dobili, je zelo pripomogel konduktar Jugovic.

(Kolesar pod vozom.) Včeraj sta v Gradišcu trčila skupaj kolesar inženir gosp. Kordin in neki izvošček. G. Kordin je prišel pod voz ter je precej poškodovan.

(V Slov. Bistrici) se prično 22. t. m. volitve v okrajni zastop. Letos bodo volitve precej živahne, ker znani Stiger s svojimi pristaši dela na vse pretege za nemškutarsko stranko. Treba je, da narodni volilci ostanejo edini in volijo kakor en mož.

(V tukajšnji bolnici) so bili minoli mesec vsprejeti 503 bolniki, vseh skupaj je bilo 842. Od teh je bilo ozdravljenih 297, zboljanih 136, 30 jih je umrlo. Koncem meseca jih je ostalo 307.

(O požaru v Drašči vasi) sporočam sledeče: Drašča vas leži ob Krki v župniji Šmihel, občini Žužemberk. Ponedeljek 9. t. m. ob 1/2 9. nastal je požar. Gotovega vzroka ne ve nihče. Sodijo, da je neki šleten otrok zakuril. Ljudij je bilo veliko od doma. Burja je pihala in požar hitro raznesla. Ob 10. uri bila je že cela vas v plamenu. Trinajsterim gospodarjem so pogorela poslopja in pridelki, štiri gospodarstva so ostala. Poslopij je zgorelo 53, škoda teh se je površno cenila na 20 000 gld. brez tega, kar je bilo v njih spravljene. Pogorelo je pa mnogim do pičice vse: obleka, oprava, prav vse seno, žito, krompir. Niti koruze niso mogli odnesti, ki je ob poslopjih visela. Imeli so veliko sadnega drevja, brajd, vse je uničeno. Rešili so golo življenje in živino, razun jedne krave in jednega prašiča. Vsa škoda se ne dá ceniti, revščina ne popisati. Ubogi ljudje! krme nič, hrane nič, stanovanja nič, zima se pa že oglašala! Dobri ljudje! pomagajte revežem! Kličemo na pomoč oblastva, treba je hitre, treba zdatne pomoči! Ljudje, ki niso bili vajeni prosjačenja, tavajo okrog blede, lačni, se solzami v očeh proseč si vsakdanjega kruha.

(Iz Celja) se poroča nemškimi listom, da bode vsled znanih izgrediv okoli 200 preiskav proti »hajlovcem«. To poročilo se nam zdi tendenciozno. — Učitelj Gostinčar ne pride pred porotnike, ampak pred posameznega sodnika. Zagovarjati se bode moral zaradi prekoračenja potrebnega silobrana.

(Previdnosti pri delu) je delavcem jako potreba. Včeraj popoldne je pri gradnji nove justične palače Jože Kocijandič vlagal kamen, neki drugi delavec mu je vrgel skalo na roko ter mu jo zmečkal.

(»Slovanskega Sveta«) je včeraj izšla zadnja številka. V članku »O zgodovini »Slov. Sveta«« čitamo stavek: »Dr. Tavčar je na svojo roko pokrtil znaten del velikega deficita, ki ga je imel »Slov. Svet« prvi dve leti.« Ta samoizpoved nam marsikaj pojasni.

(Državne mitnice.) Od 1. januarja 1900 se bode pobiranje pristojbin na cestnih mitnicah na Kranjskem oddalo v zakup. Dotični razglas je objavljen v tukajšnjem uradnem listu. Pri dražbi se bode vsaka mitnica izklicala kot poseben zakupen predmet in sicer pri dotičnem davčnem uradu, torej se bodo mogli dražbe udeležiti tudi manj imoviti ponudniki. Te prilike naj ne zamude občine, kmetovalci in drugi posestniki, ker dobe posebne olajšave.

(Ušel) je nocoj iz deželne norišnice na Studencu Janez Volarič iz Vrbnika na Primorskem.

(Nevaren tat) Val. Prestopnik se je 10. t. m. mudil v prodajalnici Al. Mlakar na Ježici, kjer ga je zasačil orožnik ter pritiral v Ljubljano.

(Samomer.) V sredo popoldne so našli v grmovju med Rojanom in Opčinami truplo 54letnega Jos. Pečenka iz Trsta. Pri njem so dobili steklenico s petroljem. Ljudje sodijo, da si je s petroljem polil obleko ter zažgal, ker je truplo jako ožgano.

Društva.

(Zabavni večer s predavanjem) priredi »Slovensko planinsko društvo« v soboto, dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer v mali dvorani »Narodnega doma«. Predaval bo ljubljanski župan g. Ivan Hribar o svojem potovanju po Ruskem.

S posebne naklonjenosti sodeluje pri tem večeru dični četverospiev »Ilirija«.

(Vabilo k veselici), katero priredi »Prostovoljno gasilno društvo v Predvoru« v nedeljo, dne 15. oktobra t. l. v gostilni pri »Majdič-u«. Vspored: 1. Pozdrav gostov. 2. »Naša Pesem«, moški zbor P. Ang. Hribar. 3. »Pogled v nedolžno oko«, P. Hug. Sattner. 4. »Kmeti hiši«, deklamacija Simon Gregorčič. 5. »Rojakom«, zbor Leop. Belar. 6. »Zjasni zvezde mu temne!«, zbor P. Hug. Sattner. 7. »Korist ognja«, deklamacija Schiller-Koseski. 8. »Pozdrav Gorenjskeji«, zbor z bariton-solo A. Nedved. 9. Govor. 10. Srečolov. — Začetek ob 3. uri popoldne. — Vstopnina prosta. — Pri neugodnem vremenu preloži se veselica na 22. t. m. — K obilni udeležbi najljubše vabi poveljništvo.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 13. oktobra. Ministerski predsednik je bil danes pri cesarju. — Včeraj se je Clary posvetoval s posl. Skardo in Pacakom ter izjavil, da vlada razveljavi brez-pogojno jezikovne naredbe, ker so kamen spodtike za vsako parlamentarno delo. Češka zastopnika sta mu izjavila, da je tako razveljavljanje silna krivica za češki narod, če-gar zastopniki morajo zato nasproti vladi stopiti v najostrejšo opozicijo; je pa tudi usodno za državo, ki s tem kapitulira pred obstrukcijo. Na vprašanje, kako misli vlada po razveljavljanju jezik. zakonov postopati, dokler ne bo novega jezikovnega zakona, dejal je minister, da se vlada o tem še ni odločila.

Dunaj, 13. oktobra. Grof Clary se je včeraj posvetoval s poslancem Robičem in Steinwenderjem.

Dunaj, 13. oktobra. Clary je danes govoril s posl. Pradejem; prihodnji teden pridejo na posvet italijanska poslanca Malfatti in Salvatore ter nemško-nacionalna držav-nika Lemisch in Dobernigg.

Dunaj, 13. oktobra. »Vaterland« dementuje poročilo nekaterih listov, da name-rava posl. dr. Kathrein odložiti načelnštvo katol. ljudske stranke.

Dunaj, 13. oktobra. Kot kandidata za mesto prvega podpredsednika nemško-libe-ralni listi imenujejo tudi poslanca Stein-wenderja.

Dunaj, 13. oktobra. »Grazer Tagblatt« piše, da treba vsem nemškim katoličanom prestopiti v protestantizem, potem se še le odstrani Nemcem nevarni zistem v Avstriji.

Dunaj, 13. oktobra. Wolf naznanja, da sta poslanca dr. Bareuther in dr. Fochler pristopila h Schönererjevi skupini.

Gradeo, 13. oktobra. Vodstvo štajer-skega namestništva je notranji minister za-časno poveril svetniku Netolicki. — Tukajšnji židje so vložili pri ministerstvu in namest-ništvu ugovor proti »pravljici« o ritualnem umoru.

Praga, 13. oktobra. Shod zaupnih mož staročeške stranke bode dne 22. oktobra. Tedaj prične stranka zopet s svojim politi-čnim delovanjem.

Olomuo, 13. oktobra. Bolezen nadškofa Kohna se je zadnje dni znatno shujšala.

Berolin, 13. oktobra. Uradni »Staats-anzeiger« piše, da ima Clary nalogo pot uglati parlamentarnemu delu, dobiti za prvo četrtletje proračunski provizorij, potem pa da mu sledi parlamentarna nemško-češka vlada, ker sta ta dva naroda v Avstriji naj-vplivnejša. Clary se nadeja, da parlament pritrdi njegovim načrtom, ter mu tako omo-goči vladati brez § 14.

Zofija, 13. oktobra. Ministerska kriza še ni rešena, pričakuje se pa rešitev danes ali jutri. Naučnemu ministru Ivančevu, ka-teremu je knez najprej poveril sostavo no-vega kabineta, se je poskus izjalovil. Trdi se, da prevzame sedaj to nalogo Grekov.

Batavia, 13. oktobra. Mesto Amahai na južnem obrežju otoka Ceram je razrušil potres. 4000 ljudi je ubitih, 500 ranjenih.

Vojska v Južni Afriki.

London, 13. oktobra. Buri so predsi-nočnim zasedli Laingsnek, prekoračili na-talsko mejo ter okupirali višave Ingogo.

D'Urban, 13. oktobra. Buri so se po-lastili železniške postaje Albertina ter pretr-gali brzojavno zvezo pri Vrybergu. Vojni oddelki na višavah Maribogo so pripravljeni prodirati v natalsko nižavo.

London, 13. oktobra. Po izjavi povelj-nika Jouberta razpolagajo Buri v okolici Santspruita z 8000 možmi. Poleg teh se nahajata dva nemška, po 250 mož broječa oddelka, ter po jeden nizozemski in irski. Nemškim oddelkom poveljuje polkovnik Schiel.

London, 13. oktobra. Iz Ladysmitha se brzojavlja 11. t. m.: Vojska se je pri-čela, Buri so prodrli v Natal. Podaniki Oranje države so se v Harris-mithu polastili iz Natale došlega železniškega vlaka.

Pretorija, 13. oktobra. Vlada je pro-klamirala vojno stanje. S tem je vojska ofi-cijelno napovedana.

Pariz, 13. oktobra. Poslaniški tajnik v južni Afriki naznanja oficijelno francoski vladi, da se je 11. t. mes. zvečer pričela vojska mej Angleži in južno-afriško repu-bliko.

Pretorija, 13. oktobra. Vrhovno po-veljstvo nad burskimi četami je prevzel ge-neral Prinslov.

Edinburgh, 13. oktobra. Balfour je predvčeranjim izjavil, da Anglija ne išče vojske in je ne želi, marveč vojska se ji usiljuje (1) od neke oligarhije, katere gospod-stva ho kmalu konec.

Rim, 13. oktobra. »Osserv. Romano« dementuje vest, češ da sta Anglija in Trans-val prosila pri papežu posredovanja in da je papež to prošnjo odklonil.

Frankfurt, 13. oktobra. V Newyorku se je narod v velikanskih shodih izrekel za to, da naj Amerika posreduje v prilog Burom.

Umrli so:

11. oktobra. Henrik Čepon, krojača sin, 3 mesece, Do-lenjska cesta 14. kronični želodčni in črevesni katar. — Ana Sedej, gostilničarka, 42 let, Sv. Jakoba trg 6, otrpnenje srca v sled srčne hibe. — Marija Savšek, delavka, 29 let, Gradišče 14, jetika. — Amalija Krašovic, trgovca vdova, 75 let, Krojaške ulice 1, bronhitis.

V bolnišnici:

10. oktobra. Terezija Zabret, delavca žena, 35 let, je-tika. — Anton Degen, delavec, 38 let, pyaemia.

Cena žitu na dunajski borzi

dne 12. oktobra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen . . .	gl. 8.50	do gl. 8.52
» » pomlad . . .	» 8.81	» » 8.83
Rž za jesen . . .	» 6.94	» » 6.95
» » pomlad . . .	» 7.34	» » 7.35
Turšica za oktober . . .	» 5.72	» » 5.74
» » maj-junij . . .	» 5.46	» » 5.48
Oves za jesen . . .	» 5.25	» » 5.26
» » pomlad . . .	» 5.68	» » 5.69

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazo-vanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
12	9. zvečer	734.2	9.0	sl. jug	skorajjasno	
13	7. jutraj	732.5	8.1	sl. svzh.	skorajjasno	0.0
	2. popol.	731.4	15.8	p. m. jzah		

Srednja včerajšnja temperatura 7.4°, normale: 11.1°.

Montinit, pritrjevalano sredstvo za kamenje, kovino, lesovje itd., priporočila gg. kamno-sekom in ključarskim mojstrom tvrdka **BEATA EBERL**, edina zaloga za Kranjsko, v Ljubljani, Fran-čiškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 27 11-6

Brata Eberl,

črkoslikarja, pleskarska obrt za stavbe in meblje, trgovina oljnatih barv.

Povodom bližnjega praznika Vseh svetnikov se dovolju-jeva p. n. naročnikom najljubše priporočiti za pleskarska dela na pokopališču in zagotavlja pri najnižjih cenah najboljše izvršitev. 801 13-6

V stanovanje sprejme

jedno ali dve dekletl
Rozalija Dular, Rožne ulice 27. 828 1-1

Kupi se

pohištvo za prodajalnico.

Prodajalec naj se obrne na upravništvo »Slovenca«. 829 3-1

Izvrsten kostanj

razpošilja prav po nizki ceni v vrečah po 5 in po 50 kilogramov 824 2-2

Kmetijsko društvo v Št. Petru pri Gorici.

Kočija

lahka, polkrita, za dva konja je prav v ceno na prodaj.

Garich, sedlar

v Ljubljani. Rimska cesta.

809 3-3

Telefon števil. 135.

Kupuje in prodaja vse zdalej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokollirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil. 847 533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dne do dne po 4 1/2 %.

Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajski borza

Dne 11. oktobra.

Skupni državni dolg v notah . . .	97 gld. 95 kr.
Skupni državni dolg v srebru . . .	97 » 80 »
Avstrijska zlata renta 4% . . .	116 » 40 »
Avstrijska krona renta 4% 200 kron . . .	98 » 20 »
Ogerska zlata renta 4% . . .	115 » 05 »
Ogerska krona renta 4% 200 . . .	93 » 95 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. . .	901 » — »
Kreditne delnice, 160 gld. . .	359 » — »
London vista . . .	120 » 90 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. . .	59 » — »
20 mark . . .	11 » 77 »
20 frankov (napoleonor) . . .	9 » 58 1/2 »
Italijanski bankovci . . .	44 » 55 »
C. kr. cekini . . .	5 » 70 »

Dne 11. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld. . .	171 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . .	154 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld. . .	195 » — »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron . . .	98 » 20 »
Tisine srečke 4%, 100 gld. . .	137 » 50 »
Dunavske vravnave srečke 5% . . .	126 » 50 »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878 . . .	108 » — »
Posojilo goriškega mesta . . .	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo . . .	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% . . .	96 » — »
Priporitetne obveznice državne železnice . . .	— » — »
» » južne železnice 3% . . .	163 » — »
» » južne železnice 5% . . .	118 » — »
» » dolenskih železnice 4% . . .	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld. . .	195 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. . .	155 » — »
Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld. . .	19 » 75 »
Rudolfove srečke, 10 gld. . .	26 » — »
Salmove srečke, 40 gld. . .	82 » — »
St. Genois srečke, 40 gld. . .	82 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld. . .	62 » — »
Ljubljanske srečke . . .	23 » 25 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . .	149 » 25 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. . .	3120 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld. . .	423 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . .	70 » 25 »
Splošna avstrijska stavbinska družba . . .	100 » 50 »
Montanska družba avstr. plan. . .	267 » 75 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld. . .	189 » 50 »
Papirnih rubljev 100 . . .	128 » 12 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulani na izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.